

Home Organisatie Waken Thema's **Wetenschap** Kalender Nieuws Contact **Rottum**

weerstaat winterstormen

Door: Hans Revier

Datum: 29 januari 2015

Rottumeroog van boven

De stormen van deze winter veroorzaakten behoorlijk wat afslag op de Waddeneilanden. Ook de eilanden Rottumerplaat en Rottumeroog hadden het zwaar te verduren. Maar gebaseerd op metingen van de afgelopen 30 jaar concludeert Deltares dat dit eilandcomplex onder invloed van wind en water weliswaar voortdurend in beweging is, maar niet zal verdwijnen.

Theoretisch zou er –gezien de relatief beperkte lengte tussen Schiermonnikoog en de Eemster – één enkel eiland in het meest

Voogd

Het wandelen van Rottumeroog met de

Vanaf 1738 zijn diverse voogden verantwoordelijk voor het beheer van dit onstuimige stukje Waddengebied. De woning van de voogd moet zes keer naar het oosten verplaatst worden om niet ten prooi te vallen aan de golven. Door het planten van helm, het plaatsen van stuifschermen, het storten van puin en het bedekken met gobi-matten (matten van kunststof, verzaagd met beton) proberen de voogd en later de medewerkers van Rijkswaterstaat de natuur in hun greep te krijgen. In 1950 starten

Protest

Medio jaren tachtig waait – onder invloed van het natuurbeschermingsbeleid voor de Waddenzee, waarin het ongestoord verloop van natuurlijke processen centraal staat – een andere wind door Rijkswaterstaat. Men besluit Rottumeroog niet langer actief te beheren. Niet iedereen is het eens met dit besluit. In 1991 bezet de kleinzoon van de laatste voogd van Rottumeroog, Klaas Toxopeus, het eiland en genereert veel publiciteit voor het mogelijk verdwijnen van dit iconische eiland. Na veel overleg wordt uiteindelijk een beheerscommissie ingesteld en kleinschalige kustbescherming, zoals het neerzetten van stuifschermen, toegestaan. Dit biedt echter geen soelaas tegen de enorme krachten van de natuur en in 2006 wordt al het beheer gestaakt.

Rottumerplaat

Aan de hand van diepte- en hoogtekarten, die sinds de jaren 80 met ladingen van schepen (diepte van het water) en radaropnamen van vliegtuigen (hoogte van de eilanden) zijn gemaakt, heeft Deltares de morfologische ontwikkelingen van de laatste dertig jaar in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat Rottumerplaat sinds 1989 verder in oostelijke richting is gewandeld. Het Zeegat van de Lauwers leidt tot sterke afslag aan de westzijde van 'Plaat', en zorgt tegelijk ook voor de vorming van een forse buitendelta, die op haar beurt de noordoostkant van het eiland van vers zand voorziet. Ondanks de grote veranderingen blijven areaal en volume van Rottumerplaat vrijwel stabiel.

Rottumeroog

Het kleinere Rottumeroog breidt zich naar het oosten uit en wandelt zuidwaarts onder invloed van het Horsborngat ten noorden van het eiland. Het is de verwachting dat Rottumeroog samengroeit met het zuidelijker gelegen eilandje Zuiderduin, waardoor het uiteindelijk fors in volume en areaal zal toenemen. Door toedoen van de omringende geulen is de oppervlakte de afgelopen decennia onder de laagwaterlijn afgenomen, maar boven de hoogwaterlijn neemt het eiland de laatste jaren juist in omvang en volume toe. Opvallend is verder de sterke groei van Het Schild, de geul die 'Oog en Plaat' van elkaar scheidt. Tot de jaren tachtig nam dit zeegat sterk af. Met de huidige opvallende groei van het zeegat zullen Rottumeroog en Rottumerplaat niet snel aanengroeien. De groeiende buitendelta van Het Schild zorgt wel voor extra bescherming van Rottumeroog.

De conclusie is dat de eilanden wel van uiterlijk veranderen, maar de komende decennia niet zullen verdwijnen. Rottumeroog wandelt zuidwaarts en oostwaarts. Rottumerplaat wandelt in oostelijke richting. Gezien de bewegingen en veranderingen in het gebied blijft Rijkswaterstaat de metingen continueren. Iedere zes jaar wordt de Waddenzee en iedere drie jaar de Noordzeekustzone met schepen en vliegtuigen ingemeten. Ook voeren Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer eens in de zes jaar vegetatiekarteringen uit. Hierdoor ontstaat nieuwe kennis over de ontwikkeling van ongestoorde eilandkusten.

Bronnen

A.A. van Rooijen en A.P. Oost, 2014. [Memo morfologische veranderingen Rottumeroog en Rottumerplaat voor de periode 1983-2014](#). Deltares-rapport 1209381-008.

[Weblog](#) van Staatsbosbeheer over Rottum

Actuele [luchtfoto's van Rottumerplaat en Rottumeroog](#).

 0

Waddenacademie, Ruiterskwartier 121a, 8911 BS, Leeuwarden, [info\(at\)waddenacademie.nl](mailto:info@waddenacademie.nl)

De basisfinanciering van de Waddenacademie is afkomstig van het Waddenfonds.